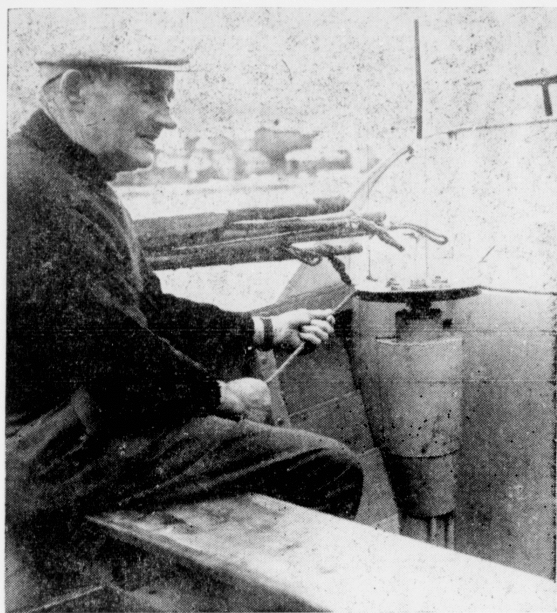

FISKIVINNA

Oljutrýstspöl til smábátar

ÁSBJÖRN JOENSEN, VERKFRÖÐINGUR ÚR KLAKKSVÍK, BÚSITANDI Í KEYPMANNAHAVN HEVUR Í FRÍLOTUM SINUM GJÖRT KANNGANGAR OG FUNNIÐ FRAM TIL OLJUTRÝSTSPÆL TIL ÖPNAR BÁTAR.

Samroða við Jóhannes Vesturtún

ÓTRÖÐURIN VIÐ SMÁBÁTUM HEVUR NÚ FINGIÐ EIN HENTLEIKA. ÍÐ STÓRUR SAKNUR HEVUR VERIÐ Í — EITT OLJUTRÝSTSPÆL. ÍÐ LETTIR MUNANDI UM ARBEIÐIÐ OG GER TÆÐ TVÍFALT SKJÓTARI AT DRAGA LÍNURÉISKAPIN INNAFTUR.

Ásbjörn Joensen hefur verið sera heppin við hesum tiltaki, og tað er einki at ivast í, at tað ikki verður langt tíðarbil, til allar instaleringar hava ognuð sær henda hentleika.

Vit hitta Jóhannes Vesturtún í Klakksvík, sum var fyrsti maður, ið royndi slíkt spæl í Foroyum:

— Hvussu langt er síðan, tú fekst tær hetta nýggja spæl?

— Eg havi roynt spælið, síðan meí mnaði; men longu nú eru tað 4 bátar her í Klakksvík, sum hava gjørt somu royndir sum eg.

— Hvarjar fyrminur hefur hetta spælið?

— Í mun til tey vanliga reimsþolnir er at siga, at hesi spöl arbeiða nógv lagligari. Ein kann nýta lítil ella nógv dragiferð, sum ein vil við at seta trýstið, soleiðis sum tað hóskar best undir teimum ymiskum umstøðum.

Hin størsti fyrminur er ein tað, at við hesum spæli kann ein draga línuréisakapin tær ferðir so skjótt sum við hond. Við handamegi tók tað okkum vanligi 1 tíma at draga 12 stykki, meðan vit nú lættliga draga 10 stykki í ein hálvan tíma.

— Hvussu virkar og arbeiðir spælið annars?

— Spælið stendur har frammi í bátinum, haðani eisini ell arbeiðsgongdin verður regulerað. Oljutrýkspumpan verður drivin av hövudsmaskinuni, haðani ror ganga frá maskinrúminum og fram til spælið.

— Hvussu nógv pláss tekur spælið?

— Tað kann setast, hvar ein vil hava tað. Tað kann t. d. væl setast uppá stokkin, men vit hava tað í bátinum framman fyrri toftubekk. Tað tekur einki pláss, tá tað eina er 12 tummar í diameter og einar 5—6 tummar í høgd.

— Hvussu nógv kann tað draga?

— Tað kann geva 100 kg trýst, men vit brúka bara 23 kg trýst at braga við, og annars er at skila til, at tað eina brúkar ¼ hestakraft at draga 100 kg.

— Hvussu eru annars tinar royndir av spælinum?

— Eg havi bara góðar royndir av hesum framúr góða og stóra framstigi og kann geva mitt besta ummæli.

— — — — —

»DET ER EN GAMMEL MYTE INNEN DE BORGERLIGES LEIR AT STATEN IKKE KAN DRIVE FORRETNING. SLIK BØR BARE DE PRIVATE HA HAND OM. SOM ET DEMOKLESVÆR OVER STATEN HÆNGER DEN BORGERLIGE TRUSSEL OM A SÆLGE STATENS AKSJEER TIL DE PRIVATE NÅR DE FÅR SJANSE TIL DET. SA VET VI DET.«

190 miljónir krónur netto

Norski blaðmaðurin FRIDTJOF DIESEN, sum hefur vitjað eitt av størstu idnaðarvirkjunum í Noreg, skrivur her um: statin og norska stóridnaðin:

«Etter den annen verdenskrig ble mange av de tyskdrierte bedriftene overtatt av den norske stat. I Norsk Hydro, landets største, overtok staten 51 % av aksjene. I dag eksporterer denne bedrift mest og er naturligvis en av de mest moderne og direkte valutaskapende. Fra borgerlig hold er man ytterst vare overfor disse kjennsgjerningene og de store overskudd som statens bedrifter gir.

Disse facts bygger på et bedriftsbesøk jeg var med på ved Ardal og Sundalsøra verk A/S, sammen med 50 kursdeltakere i første av august døde år. — Ardal verk ble på begynt av tyskerne under krigen med en årsproduksjon på vel 2400 tonn aluminium. De bygde de store kraftverkene inne i fjellet som i dag leverer 2,3 milliarder kw-timer sammen med Fortuna og Tyinfallene til den samlede årsproduksjon av fra 120—160.000 tonn ferdige aluminiumsblokker. Ardal I var ferdig ved krigsslutt og II og III ble ferdige etterhvert.

Norge må innføre råstoffene bauxitt og kroylitt fra Frankrike og Tyskland. Det er el-kraften som gjør produksjonen billig og lønnsom. Heldigvis tar staten hånd om kraftutbygningen og hindrer dermed spekulasjonen med disse naturverklighetene. I Ardal og Sundalsøra har over 3200 arbeidere og funksjonærer funnet et levebrot og med familier blir det 10 til 15000 mennesker som får et sikkert levebrot.

De store fabrikkene ligger nede i en stor gryte omgitt av fjell slik som Klakksvík gjør det. På Ardals-tangen er det bygd ut store og gode havneanlegg så store skip kan gå inn og ut, med råstoffer og ferdigprodukter. Man føler seg temmelig liten ved en gjennomgang i disse anleggene. I øvre Ardal er det bygd ut en forholdsvis nytt samfunn med alle de saker på godt og ondt som et industrimiljø skaper. Omsetningen viser et så pent beløp som 470 millioner kroner og det er et netto overskudd på 192 millioner kroner der siste året. Det er ikke rart at de borgerlige gjerne vil ha tak i disse millionene, tilfross for deres motstand mod statsbedriftene i stortinget.

Det er ikke bare våre aluminiumsfabrikker de borgerlige kjemper imot. Det samme oppstusset fikk vi da det var tale om Norsk Jernverk, koksverket o. a. Det tog mange timer i nasjonalforsamlingen da de borgerlige kritiserte prisstigningen i aluminium.

Vit takka Jóhannes Vesturtún fyrri samroðuna og skulu í hesum viðfangi bert skoyta uppi, at ein fær allar upplýsingar um nýggja oljutrýkspælið við at venda sær til Palla Joensen, smiðjumeistara, tlf. 5012 í Klakksvík.

anlegget av Koksverket der nord i Mo.Rana. Sett fra et annet synspunkt var det riktig å plassere virksomheten i Nord-Norge da det er livsviktig å sikre de nordlige delene nye arbeidsplasser.

No får vi også en ny aluminiumfabrikk på Husnes ved Haugesund. De borgerlige måtte drøvtygge også dette projekt i Stortinget, men det

hjalp ikke. Storbefridten kommer i gang alikevel.

Ingen skal på stå at regjeringen Gerhardsen ikke forstår sin tid og sit ansvar. Ei heller har de lagt noen hindringer i veien for friskt privat initiativ. Det kan så mangen en privat arbeidsgiver sanne. — Men vi får vel si at det er godt at statsmyndighetene fører kontroll og lager skikkelige planer for noe så viktig som vårt private næringsliv. Løsenet ligger også på et annet plan: Industrielt demokrati. Her burde statsbedriftene vise et eksempel.

Nå bør i hvertfall statsbedriftene få den arbeidsro som de trenger. Ja, et slikt besøk medt onpe i det hele gir rom for mange tanker og funderinger over nettopp slike problemer som dette med våre statsbedrifter, våre i ordets egentlige betydning.

Fridthjof Diesen.

Fylkist

á teirri sosialistisku leiðini!

Vit vóru fáir og smáir, tá ið vit byrjaðu.

Nú eru vit fjølmestasti flokkur. Leiðin hefur verið sum gjøgnum brotasjógv.

Men hin sosialistiska hugsjónin kláraði teir kroppu og óvaru sjógvarnar og tey stóru brottini.

Hon kláraði seg, tí hon er sprøttin úr og í samlið við upphaldsdriftina og longsuln hjá teirri stóru fjøldini, sum iðgjøgnum óldir hefur kent saknið og trotið og rættloysið nív.

Tað var og er frígeringin av hesi fjøld til betri, lukkuligari og menniskjansligari kor, ið sosialisamen ella eisini nevnd arbeidararorstan av handar- og andans arbeidarum hefur sett sær sum mál.

Sterk er sosialisamen í síni menniskjaligu og rættvisisstöðu og síni høgum um samfelagsins skipan, fyrri at tess rikidomi og materiellu sum andaligu möguleika verða sam skipað til eina heildarkraft at bera hesa fjøld til javngóð kor við korni- in hjá teimum við eyðvaldinum, teimum fáu, sum hava sitið við ánarættinum og øllum valdinum fyrri seg og síni.

So sterk er sosialisamen í síni menniskjaligari stóðu og samfelagsligu uppbyggingarhugsjón, at mótsøðumenn ið eru ruddilgiri í orðaskifti og ikki dama at avnoka tað, sum teir innst inni ásanar er rætt, ofta ikki kunnu halda sær, men óspontante svara, at teir eru líka góðir sosialistar sum vit, ið tala fyrri og stríðast fyrri sosialismuni.

Eg plagi tá at svara: »Nú er orðaskifti okkara millum óti. Nú er bara hjá tær at gera tey leysan úr flokkinum, til hevur barst fyrri, og koma í javnadrøkk, hvørs línir so kunnu metta um og avgera, hvør av okkum ella onkur annar enn og betri og dugilgari enn vit báðir skal umboða flokkinn og sosialismuna.«

Og tað sigur seg sjálv, at tá ið flokkurin at byrja við bara var nakrir fáir veljarar, men í dag er hin fjølmestasti flokkurin í landinum, so er hetta hent ikki bara fyrri ein, men fyrri rúgvur av menniskjum.

Vit eru sum flokkur vngri enn sosialdemokratisku flokkarnir í granna- og frændalondunum Svørki, Noregi og Danmark — og endiliga ikki at glovna Stóra Bretland og tí styttri komnir enn teir.

Men eg ivist ikki í, at arbeidarar-fjöldin, fiskimenn, handar- og andans arbeidarar og ein og hvør rættvístugsandi, ið setur menniskjuna í miðjuna og á odda her á landi, vil velja ta sosialistisku leiðina á sama hátt sum fjøldin av arbeidarum, sjómönnum, funktionerum og øðrum arbeidandi, vvir- sum undirfólki í virkum og framleiðslufeløgum, í skúlam og øðrum mentastovnum hava gjørt í Danmark, Noregi, Svørki, Stóra Bretlandi og mongum, mongum øðrum mentalondum.

Socialisamen er alheims, stevnir at at folkia allar menniskjur uttan mun til lit, ætt og sløg til eitt broðralag, eina solidariska samlaða

eind og heildarkraft, ið kann lyfta allar menniskjur fram til góð og lukkulig kor, frígerð fyrri ótta og neyð og trot.

Hetta at tala um norskar, svenskar, danskar, íslenskar, føroyskar sosialistar er ein stór misskiljing.

Ein sosialistur er eitt alheims-menniskja við allari jørdini til fosturland og øllum menniskjum sum systkjum.

Hin navnframi bretska státsmaðurin Stafford Crips, ið var prædikumaður og stótur kristin, segði, at hann bleiv sosialistur, tá ið hann varð fullkomuliga greiður vvir, at av øllum politiskum flokkum var tað bara hin sosialistiski, sum byggi á hesum grundarlagi, ið var samsvarandi við Kristusar stóðu til menniskjunar liv og veran her á foldum.

Men samstundis sum sosialisamen soleiðis er alheims er hon í veruleikanum tann sterkasta, tí hon ikki bara ásanar, at land og fólk hava vaksid seg saman, og at ein tí hefur lættast við at liva og finna fasta stóðu og grund í sínum føðilandi, men hon krevur, at føðilandið ikki skal vera bara fyrri nokur fá, men fyrri allar landsins íbúgar.

Og tí siga vit sosialistar, at allar kreftir, tær menniskjeligu sum tær figgarligu, handarlugu sum andaligu á sjógv og á landi, skulu samskipast til eina heildarkraft fyrri at skapa og loysa út tey flest mögulegu gjøgur fyrri allar landsins íbúgar, og at eingin partur av menniskjum skal verða gloymdur, sum tað áður hendi við teimum gomlu, avlonnu, sjúkum, einjum, einkjuhvort og øðrum treingandi, tí hjótt tá stýrandi kapitalistiska systemið segði, at tað, sum ikki kann standa, má falla, rætturin var í svørðsoddinum, hjá honum, sum átti, hevði alt eyðvaldið.

Í hesum tí sosialistiska herrópinum til frígering av fjøldini gymnist hin figgarligu og andaliga trollemegin, ið orkar tað, ið hin einstaki má lata liggja.

Í hesum herrópi sosialistanna finst megin, ið kann lyfta allar foroyingar til andaliga og figgarligu góð, frí og fræls menniskjlig kor.

Sum vvirbevistur sosialistur fari eg at biðja tykkum, góðu veljarar, kvinnur og menn, um at fylkið um javnaðarmenn nú til Fólkatingsvalið tann 22. september 1964.

Við kvøðu javnaðarmanna.
P. M. Dam.

12.000 FØROYINGAR

lesa SOSIALIN tveir reisar um vikuna — eisini tær óðru lýsingarnar. Ein lýsing í SOSIALINUM loysir seg. Veruleikan um føroyskan politikk í lotuni fært tú best í SOSIALINUM.

Haldið SOSIALIN!
Keypið SOSIALIN!
Lesið SOSIALIN!

VELJIÐ

GILBARCO OLJUFÝRING